คู่มือ
ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

การดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562
โดย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย
สถาบันพัฒนาการตรวจราชการ

คำนำ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการตรวจราชการ อันเป็นแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2560 ที่กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ดังกล่าว

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดทำคู่มือที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้รับทราบถึงความเป็นมาและเจตนารมณ์ของการกำหนดให้มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ขอบเขตของบทบาทหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนสอดคล้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 กำหนดไว้

สถาบันพัฒนาการตรวจราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ตุลาคม 2567

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 ความเป็นมาของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน 1

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน 7

(1) ความเชี่ยวชาญของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน 7
(2) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม 7
(3) จำนวนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน 7
(4) วาระการดำรงตำแหน่ง 8
(5) การรับสมัคร และการแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน 8
(6) การพ้นวาระการดำรงตำแหน่ง 9
(7) คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง 9

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน 11

(1) บทบาทหน้าที่ 11
(2) แนวทางการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน 11
(3) มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรม 11
(4) ค่าตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ 12
(5) การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ 12

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการดำเนินงานด้านการตรวจราชการ 13

(1) ผู้ตรวจราชการ 13
(2) หน่วยรับการตรวจ 13
(3) วัตถุประสงค์ของการตรวจราชการ 14
(4) การแบ่งพื้นที่การตรวจราชการ 14
(5) ขอบเขตการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการแต่ละระดับ 15
(6) อำนาจและหน้าที่ของผู้ตรวจราชการ 19
(7) หน้าที่ของผู้รับการตรวจ 19
(8) กรอบแนวทางการตรวจราชการ 19

ส่วนที่ 5 คำถามที่พบบ่อย 20

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562

ภาคผนวก 2
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548

ภาคผนวก 3
หนังสือกระทรวงการคลัง เรื่องค่าตอบแทนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ภาคผนวก 4
ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน
ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2565

ส่วนที่ 1
ความเป็นมาของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 76 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดให้การบริหารราชการของส่วนราชการต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งหนึ่งในเป้าหมายของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการต้องเป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้ และมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยให้เป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะต้องคอยรับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนผู้รับบริการ เพื่อปรับปรุงหรือเสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้มีการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้จัดการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ในขณะนั้น) สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อพิจารณาแนวทางการตรวจราชการแนวใหม่ตามหลักธรรมาภิบาล โดยที่ประชุมได้เห็นพ้องกันที่จะให้มีการตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกัน ระหว่างผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการกระทรวง เป็นการตรวจราชการแนวใหม่ตามหลักธรรมาภิบาล โดยหนึ่งในแนวทางการดำเนินงาน คือ การเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจราชการ ให้คำแนะนำและเป็นเครือข่ายในการส่งสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในระดับบุคคล และเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลในระดับองค์กร

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2550 ได้มีมติรับทราบและเห็นชอบแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 และเห็นชอบในหลักการให้มีการจัดทำคำรับรองการตรวจราชการ โดยหนึ่งในตัวชี้วัดของคำรับรองดังกล่าว ได้แก่ ระดับความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจราชการในพื้นที่ คือ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจราชการในพื้นที่นำร่อง จำนวน 4 ภาค

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 1 (พ.ศ. 2550 - 2551)

จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2550 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่ง ที่ 73/2550 ลงวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2550 แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจราชการระดับพื้นที่ โดยมีหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นที่ปรึกษา รองหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีผู้ตรวจราชการทุกกระทรวงที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการ ทำหน้าที่ในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจราชการระดับพื้นที่ โดยคณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนใน 4 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวิชาการ และด้านสิ่งแวดล้อม ในทุกจังหวัด จำนวน 75 จังหวัด ด้านละ 1 คน รวมจำนวน 300 คน มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 2 ปี โดยมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงอุตสาหกรรม

เสนอรายชื่อผู้แทนเครือข่ายด้านเศรษฐกิจ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงมหาดไทยเสนอรายชื่อผู้แทนเครือข่ายด้านสังคม กระทรวงศึกษาธิการเสนอรายชื่อผู้แทนเครือข่ายด้านวิชาการ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอรายชื่อผู้แทนเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม จากนั้นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีการปฏิบัติงานร่วมกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในการตรวจราชการรอบที่ 3 ช่วงเดือนสิงหาคม 2550 ซึ่งจากการประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันพบว่าเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ตรวจราชการโดยเฉพาะข้อมูลเชิงพื้นที่ การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีความสำคัญยิ่งต่อการเข้าถึงและสะท้อนปัญหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชนให้กับผู้ตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้จัดทำข้อเสนอการสร้างเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายในการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม พัฒนาองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และผู้แทนเครือข่ายซึ่งได้รับการคัดเลือกโดยคณะกรรมการกำหนดนโยบายในการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมฯ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการทุกกระทรวง ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2551 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ แต่เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล คณะกรรมการกำหนดนโยบายในการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมฯ จึงได้สิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2551 อย่างไรก็ดี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียังคงขับเคลื่อนการพัฒนาการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนต่อไปจนครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2551

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2553)

เมื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนวาระแรกครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ 31 ธันวาคม 2551 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอความอนุเคราะห์กระทรวง และหน่วยงานต่าง ๆ คัดเลือกผู้แทนภาคประชาชนเพื่อเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2553) โดยให้หอการค้า และสภาอุตสาหกรรม เป็นผู้คัดเลือกที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านเศรษฐกิจ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) (พอช.) เป็นผู้คัดเลือกที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านสังคม กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้คัดเลือกที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านวิชาการ โดยคัดเลือกจากข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการที่เกษียณอายุราชการ/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้คัดเลือกที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านสิ่งแวดล้อม

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 3 (พ.ศ. 2554 - 2555)

เมื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 2 ครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ 31 ธันวาคม 2553 คณะกรรมการบริหารระบบการตรวจราชแบบบูรณาการ ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 67/2552 ลงวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2552 โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ในขณะนั้น) เป็นประธานกรรมการ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการฯ ที่ 2/2553 ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2553 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจราชการระดับพื้นที่ มีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพันธุ์ชัย วัฒนชัย ในขณะนั้น) เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงที่ได้รับมอบหมาย ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) นักวิชาการ ผู้แทนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ภาคละ 1 คน ร่วมเป็นอนุกรรมการ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้กำหนดแนวทางการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน โดยการให้จังหวัดพิจารณาคัดเลือกตัวแทนภาคประชาชนในจังหวัด ประกอบด้วย กลุ่มองค์กรชุมชน คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สภาหอการค้าจังหวัด ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ ผู้แทนหน่วยงานระดับกระทรวงในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งเครือข่ายของกระทรวง และประชาชนที่สนใจ ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 3 (พ.ศ. 2554 - 2555) ตามคุณสมบัติที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 4 (พ.ศ. 2556 - 2558)

เมื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 3 ครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ 31 ธันวาคม 2555 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า เพื่อแบ่งเบาภาระของจังหวัดในการดำเนินการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และเพื่อให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้ปรับระยะเวลาการปฏิบัติหน้าของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเป็นวาระละ 3 ปี (พ.ศ. 2556 - 2558) และให้ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ (นับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่ครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในเดือนธันวาคม 2555 เป็นวาระแรก) สำหรับแนวทางการสรรหายังคงใช้แนวทางปฏิบัติเดิม คือ ขอความอนุเคราะห์จังหวัดดำเนินการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนตามคุณสมบัติที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด พร้อมรายชื่อสำรอง (ถ้ามี)

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 5 (พ.ศ. 2559 - 2561)

เมื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 4 ครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอให้จังหวัดดำเนินการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วาระที่ 5 ตามแนวทางที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด โดยกำหนดวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละ 2 ปี นับแต่วันที่มีคำสั่งแต่งตั้ง ยกเว้นกรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่แทนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกินระยะเวลาที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่พ้นจากตำแหน่ง

การสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นในการพัฒนาเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดการสัมมนาเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2561 โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้ให้เกียรติเป็นประธานในพิธี พร้อมมอบนโยบายและความคาดหวังในการพัฒนาเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ดังนี้

(1) ความสำคัญของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในกระบวนการตรวจราชการ หากผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า ยังขาดความพร้อม/ต้องการเวลาที่จะพัฒนาให้เข้มแข็ง ก็ให้ดำเนินการตามรูปแบบเดิม แต่หากผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า มีความสำคัญ/มีความเข้มแข็ง ก็ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน ต้องวางระเบียบแบบแผนให้ชัดเจน เพื่อรองรับการปฏิบัติงานอย่างมีศักดิ์ศรี

(2) กระบวนการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ให้พิจารณากำหนดวิธีการสรรหา จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ให้ชัดเจน

(3) อำนาจหน้าที่และบทบาทในการทำงาน ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนให้ชัดเจน ไม่ให้ซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของกรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด โดยบทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน คือ การเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ตรวจราชการ ไม่ใช่ที่ปรึกษาของจังหวัด การรายงานข้อมูลข้อเท็จจริงต้องรายงานต่อผู้ตรวจราชการ

(4) ระบบการทำงานระหว่างผู้ตรวจราชการกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเชื่อมโยงกันอย่างไร เพื่อให้มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง สะดวก รวดเร็ว และการจ่ายค่าตอบแทนในการทำงาน

(5) ความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบประชารัฐ เพื่อให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน มีศักดิ์ศรี สง่างาม ได้รับการยอมรับ และทำงานในลักษณะเชิงสร้างสรรค์

โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้สรุปผลการสัมมนาฯ พร้อมแนวทางการพัฒนางานที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน นำเรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบกับแนวทางการพัฒนางานที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน โดยให้มีการยกร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนขึ้น

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562

จากผลการสัมมนาฯ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2561 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดทำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. .... เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างระเบียบฯ และให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยให้รับความเห็นของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ควรมีความโปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลครอบคลุมทุกสหวิชาชีพ รวมทั้งร่างระเบียบดังกล่าวควรกำหนดนิยามของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในการสะท้อนข้อเท็จจริงและประเด็นปัญหาในพื้นที่ได้อย่างสุจริต เที่ยงธรรม โดยขั้นตอนการตรวจราชการในพื้นที่ ควรประมวลข้อมูลความเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูล ความเห็น ข้อเท็จจริงจากประชาชนผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มอย่างรอบด้านตามเจตนารมณ์ของการตรวจราชการ นอกจากนี้ การกำหนดให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีหน้าที่เข้าร่วมการตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการอาจมีผลทำให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้รับทราบข้อมูลบางประการที่เป็นความลับของทางราชการ จึงควรเพิ่มมาตรการรักษาความลับของทางราชการในหมวดที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรมของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในร่างระเบียบดังกล่าว ไปประกอบการตรวจพิจารณาด้วย แล้วดำเนินการต่อไปได้ จากนั้นนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 เมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2562 ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ

- ให้ทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จำนวน 4 ด้าน ด้านละไม่เกิน 3 คน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจราชการ

- ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี นับแต่วันที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งในจังหวัดเดียวกันติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้

- คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการเป็นผู้พิจารณารายชื่อ และความเหมาะสมเสนอให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศรับสมัครที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) โดยให้จังหวัดดำเนินการรับสมัครและจัดทำบัญชีรายชื่อตามลำดับตัวอักษร เสนอให้คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณากลั่นกรองผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ) รวม 4 ชุด เพื่อดำเนินการตรวจสอบ กลั่นกรอง และคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการกำหนด และรายงานผลการพิจารณากลั่นกรองผู้สมัครเสนอคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณา จากนั้นคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการได้พิจารณาเสนอบัญชีรายชื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) ด้านละ 1 - 3 คน พร้อมบัญชีรายชื่อสำรอง (ทุกรายที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา) เสนอให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้ง รวม 643 ราย

คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ

ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 ซึ่งมีหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าผู้ตรวจราชการทุกกระทรวงร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ การได้มาและการทำหน้าที่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน วางแนวทางปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมกับกลไกการตรวจราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และพิจารณาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติ เพื่อเสนอชื่อเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีประกาศคณะกรรมการฯ ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน โดยกำหนดว่า คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการจะเสนอรายชื่อบุคคลให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จังหวัดละ 4 ด้าน ด้านละ 1 คน พร้อมบัญชีรายชื่อสำรอง ด้านละไม่เกิน 2 คน และในกรณีได้ดำเนินการเปิดรับสมัครแล้ว 2 ครั้ง แต่ไม่มีผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ให้ถือว่าจังหวัดนั้น ด้านนั้น ไม่มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในวาระการดำรงตำแหน่งนั้น

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2568) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562

เมื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) ครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการจึงมีความเห็นให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีประกาศรับสมัครที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2568) โดยให้จังหวัดจัดทำบัญชีรายชื่อตามลำดับตัวอักษรเสนอให้คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณา โดยคณะกรรมการฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการ

ภาคประชาชน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณา ตรวจสอบ กลั่นกรอง และคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการกำหนด และเสนอรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ให้คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณา จากนั้นคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการได้พิจารณาเสนอบัญชีรายชื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2568) ด้านละ 1 คน พร้อมบัญชีรายชื่อสำรอง ด้านละไม่เกิน 2 คน เสนอให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้ง รวม 298 ราย โดยมี 8 จังหวัด รวม 10 ตำแหน่ง ที่ไม่มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในวาระการดำรงตำแหน่งนี้ เนื่องจากไม่มีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา หรือไม่มีผู้มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์การคัดเลือก หรือที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ชุดที่ 2 ที่ได้รับการแต่งตั้งพ้นตำแหน่งก่อนครบวาระ ซึ่งเป็นไปตามนัยของประกาศคณะกรรมการฯ ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การสรรหา บุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ส่วนที่ 2
เกี่ยวกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(1) ความเชี่ยวชาญของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 ข้อ 9 (1) กำหนดว่า ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนต้องเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1.1) ด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเงินการคลัง แรงงาน อุตสาหกรรม การเกษตร การพาณิชย์ การคมนาคม การท่องเที่ยว หรือการพลังงาน

(1.2) ด้านสังคม เกี่ยวกับสังคม สาธารณสุข ศาสนา วัฒนธรรม กีฬา ชุมชน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

(1.3) ด้านสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ

(1.4) ด้านวิชาการ เกี่ยวกับการศึกษา กฎหมาย การวิจัย การบริหารจัดการ ความมั่นคง การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือการสื่อสาร

(2) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

ระเบียบฯ ข้อ 9 มิได้กำหนดคุณสมบัติด้านระดับการศึกษาหรืออายุของผู้เป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อเปิดกว้างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ความชำนาญ หรือปราชญ์สาขาต่าง ๆ ในพื้นที่สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้ โดยมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(2.1) ต้องเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในจังหวัดไม่น้อยกว่าสามปี นับถึงวันที่สมัคร

(2.2) ต้องเป็นผู้มีจิตอาสา และสมัครใจในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(2.3) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นของรัฐ

ตัวอย่างอาชีพที่ถือว่าขาดคุณสมบัติ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยของรัฐ หรืออาจารย์ที่มีสัญญาจ้างของมหาวิทยาลัยของรัฐ เจ้าหน้าที่โรงเรียนของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ที่มีสัญญาจ้างกับหน่วยงานของรัฐ

(2.4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(2.5) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ

(2.6) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(3) จำนวนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ในกรุงเทพมหานครและทุกจังหวัด มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จำนวน 4 ด้าน ด้านละ 1 คน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการ ซึ่งมาจากการสรรหาและแต่งตั้งผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญแต่ละด้านในพื้นที่ ตามระเบียบฯ และประกาศ

คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(4) วาระการดำรงตำแหน่ง

- ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี นับแต่วันที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้ง
- ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนสามารถดำรงตำแหน่งในจังหวัดเดียวกันติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ
- กรณีมีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทน จะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนท่านเดิม
- กรณีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนครบวาระการดำรงแล้ว แต่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียังไม่มีคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดใหม่เข้ารับหน้าที่ ให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดใหม่ เว้นแต่ เมื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ประกาศรับสมัครที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดใหม่ในตำแหน่งนั้นแล้ว จำนวน 2 ครั้ง แต่ไม่มีผู้ใดได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดใหม่ ให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดเดิมยุติการปฏิบัติหน้าที่ และถือว่าในจังหวัดนั้นด้านนั้นไม่มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในวาระการดำรงตำแหน่งนั้น

(5) การรับสมัคร และการแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการประกาศรับสมัครที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และให้จังหวัดดำเนินการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการกำหนด
- คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณาความเหมาะสม แล้วเสนอบัญชีรายชื่อให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านละ 1 คน พร้อมบัญชีรายชื่อสำรองด้านละไม่เกิน 2 คน
- กรณีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อสำรองเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนแทน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนท่านเดิม เว้นแต่ว่าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึง 180 วัน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอาจจะไม่แต่งตั้งบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้
- ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่ยังไม่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในด้านอื่นที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศรับสมัครได้ กรณีได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในตำแหน่งอื่นแล้ว จะมีผลทำให้พ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนตำแหน่งเดิม
- ผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้

- ผู้ที่อยู่บัญชีรายชื่อสำรองยังมิได้มีสถานะเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(6) การพ้นวาระการดำรงตำแหน่ง

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ้นจากตำแหน่งในกรณี ดังนี้

(6.1) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ คือ เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาที่ระบุในคำสั่งแต่งตั้ง

(6.2) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ คือ ก่อนถึงกำหนดระยะเวลาที่ระบุในคำสั่งแต่งตั้ง ปรากฏว่า ผู้ได้รับแต่งตั้ง

(6.2.1) ตาย

(6.2.2) ยื่นหนังสือลาออกต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยจะถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ยื่นหนังสือลาออก

(6.2.3) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม ตามที่ระบุไว้ในข้อ (2)

(6.2.4) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามความเห็นของคณะกรรมการฯ เพราะมีความประพฤติที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อตำแหน่ง หรือที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของทางราชการ บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ หรือกระทำการใดขัดต่อจริยธรรม

(7) คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

(7.1) คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ

คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 มีหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการเป็นกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่สำนักตรวจราชการที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(7.1.1) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการได้มา และการทำหน้าที่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(7.1.2) วางแนวทางปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมกับกลไกการตรวจราชการอย่างมีประสิทธิภาพ

(7.1.3) พิจารณาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติ เพื่อเสนอชื่อเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(7.1.4) เสนอความเห็นต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(7.1.5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

(7.1.6) เชิญหน่วยงานหรือบุคคลมาให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ

(7.1.7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ระเบียบกำหนดหรือที่เกี่ยวกับการตรวจราชการตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(7.2) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ในช่วงการสรรหาและแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2568) ของกรุงเทพมหานครและ 76 จังหวัดทั่วประเทศ คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ ในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2565 ได้มีมติเห็นชอบการแต่งตั้ง

คณะอนุกรรมการกลั่นกรองการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์/แนวทางการสรรหาฯ เสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา และกลั่นกรองการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ก่อนเสนอรายชื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณา จึงมีคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ ที่ 1/2565 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานอนุกรรมการ และผู้แทนทุกกระทรวง (ยกเว้นกระทรวงกลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศ) และผู้เชี่ยวชาญด้านติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ภาคกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง และสถาบันพัฒนาการตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(7.2.1) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณา

(7.2.2) ตรวจสอบ กลั่นกรอง และคัดเลือก ผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการกำหนด

(7.2.3) เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ให้คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการพิจารณา

(7.2.4) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการมอบหมาย

นอกจากนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการยังสามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ ในกรณีพิเศษได้ตามที่เห็นสมควร เช่น กรณีที่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน คณะกรรมการฯ สามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี เพื่อรายงานผลให้คณะกรรมการฯ ทราบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาก่อนมีมติ/ความเห็นเสนอต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นต้น

ส่วนที่ 3
การปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

การปฏิบัติหน้าที่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 ประกอบกับแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการกำหนด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) บทบาทหน้าที่

(1.1) ให้คำปรึกษา ข้อมูล ข้อเท็จจริง และประเด็นปัญหาในพื้นที่ แก่ผู้ตรวจราชการในเรื่องที่ตรวจราชการ หรือตามที่ได้รับการประสานงานจากผู้ตรวจราชการ

(1.2) เข้าร่วมการตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการตามที่ได้รับการประสานงาน

(1.3) นำนโยบาย และผลงานของหน่วยงานที่ได้รับจากการเข้าร่วมการตรวจราชการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ และแจ้งผลให้ผู้ตรวจราชการทราบด้วย

(1.4) การดำเนินการใด ๆ ในฐานะที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ที่นอกเหนือจากข้อ (1.1) - (1.3) ต้องเป็นกรณีที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจราชการเท่านั้น

(2) แนวทางการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

- **กรณีผู้ตรวจราชการเชิญเข้าร่วมการตรวจราชการ**

- ผู้ตรวจราชการสามารถเชิญที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเข้าร่วมการตรวจราชการครั้งหนึ่งครบทุกด้าน หรือเฉพาะด้านหนึ่งด้านใดก็ได้

- ให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเข้าร่วมการประชุมตรวจราชการและลงพื้นที่ร่วมกับผู้ตรวจราชการตามกำหนดการที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจราชการ

- กรณีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมการตรวจราชการตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจราชการได้ ไม่สามารถให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองหรือบุคคลอื่นเข้าร่วมการตรวจราชการแทนในฐานะที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้

- **กรณีผู้ตรวจราชการขอข้อมูล/ข้อคิดเห็นทางเอกสาร**

- ผู้ตรวจราชการสามารถส่งเอกสารหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อสอบถามข้อมูล/ข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ จากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

- ให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนส่งข้อมูล/ข้อคิดเห็น ให้ผู้ตรวจราชการตามกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจราชการขอความร่วมมือ

- **กรณีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล**

ให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนแจ้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับทราบจากการตรวจราชการให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ ในโอกาสที่เหมาะสม

(3) มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรม

(3.1) ให้คำปรึกษา ข้อมูล ข้อเท็จจริง ประเด็นปัญหาและเผยแพร่ข้อมูลในพื้นที่อย่างสุจริต เที่ยงธรรม และเหมาะสม

(3.2) เข้าร่วมการตรวจราชการเมื่อได้รับการประสานงานทุกครั้ง เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการตรวจราชการได้

(3.3) รักษาความลับของทางราชการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

(3.4) ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(3.5) เคารพสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการตรวจราชการ

(4) ค่าตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่

- ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่เข้าร่วมประชุมและลงพื้นที่ตามที่ได้รับเชิญจากผู้ตรวจราชการให้เข้าร่วมการตรวจราชการ รวมถึงการประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ จะได้รับค่าตอบแทนในอัตราเหมาจ่ายครั้งละไม่เกิน 1,600 บาท ต่อคนต่อครั้ง
- การจ่ายค่าตอบแทนให้กับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนอ้างอิงตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0408.5/9522 ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2562 และ ด่วนที่สุด ที่ กค 0408.5/8507 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564

(5) การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่

คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการจะดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนปีละ 1 ครั้ง เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ โดยประเมินใน 2 มิติ ดังนี้

- **การประเมินโดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการกระทรวง**

ประเด็นการประเมิน ได้แก่ การเข้าร่วมการตรวจราชการ การลงพื้นที่ ความเข้าใจในแผนงาน/โครงการที่ตรวจราชการ การให้คำปรึกษา/ข้อมูล/ข้อเท็จจริงในพื้นที่ รวมทั้งการให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในเรื่องที่ตรวจราชการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล/นโยบายที่ได้รับจากการเข้าร่วมการตรวจราชการให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ ความสะดวกในการติดต่อประสานงานและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรมของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

- **การประเมินตนเองของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน**

ประเด็นการประเมิน ได้แก่ การเข้าร่วมการตรวจราชการ การให้คำปรึกษา/ข้อมูล/ข้อเท็จจริง/ประเด็นปัญหาในพื้นที่ การดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 การสนับสนุนงานของผู้ตรวจราชการในฐานะ "ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน" การนำนโยบายและผลงานของหน่วยงานที่ได้รับจากการเข้าร่วมการตรวจราชการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ และการเป็นเครือข่ายภาคประชาชนหรืออาสาสมัครของหน่วยงานอื่น

ส่วนที่ 4
ข้อมูลการดำเนินงานด้านการตรวจราชการ

การปฏิบัติงานตรวจราชการของหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548 ยกเว้น การตรวจราชการในหน่วยงานของรัฐสังกัดกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ กรณีหน่วยงานของรัฐใดมีระเบียบว่าด้วยการตรวจราชการของหน่วยงานของตนเป็นการเฉพาะ ยังสามารถดำเนินการตามระเบียบของหน่วยงานเองได้ โดยหน่วยงานที่มีระเบียบว่าด้วยการตรวจราชการของหน่วยงานเป็นการเฉพาะ อาทิ

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545
- ระเบียบกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2547
- ระเบียบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2554
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา พ.ศ. 2560
- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน พ.ศ. 2555 และ ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจราชการฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564
- ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม พ.ศ. 2540 และ ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการตรวจราชการฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง พ.ศ. 2546

อย่างไรก็ดี ในกรณีระเบียบดังกล่าวไม่สอดคลองกับระเบียบฯ การตรวจราชการ ให้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบดังกล่าวให้สอดคล้องกับระเบียบฯ การตรวจราชการ และในกรณีที่ต้องมีการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการตรวจราชการของหน่วยงานใด แต่ยังมิได้มีการปรับปรุงระเบียบ ให้ผู้ตรวจราชการและผู้รับการตรวจปฏิบัติตามระเบียบฯ การตรวจราชการ พ.ศ. 2548 โดยสรุปสาระสำคัญของระเบียบฯ การตรวจราชการที่เกี่ยวเนื่องกับงานที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้ ดังนี้

(1) ผู้ตรวจราชการ

หมายถึง ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีหน้าที่ในการตรวจราชการ แต่ไม่รวมถึงผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน

(2) หน่วยรับการตรวจ

หมายถึง หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานของรัฐ คือ

(2.1) ราชการบริหารส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง กรม

(2.2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ

(2.3) ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล

(2.4) หน่วยงานในการบริหารราชการต่างประเทศ

(2.5) รัฐวิสาหกิจ

(2.6) หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร อาทิ องค์การมหาชน กองทุน

(3) วัตถุประสงค์ของการตรวจราชการ

(3.1) เพื่อชี้แจง แนะนำ หรือทำความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับแนวทางและการปฏิบัติงานหรือการจัดทำภารกิจตามนโนบายของรัฐบาล และแผนต่าง ๆ ของชาติและของหน่วยงานของรัฐ

(3.2) เพื่อตรวจติดตามว่าหน่วยงานของรัฐได้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรี และคำสั่งของนายกรัฐมนตรี และเป็นไปตามความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนหรือยุทธศาสตร์ใด ๆ ที่กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติ หรือวาระแห่งชาติหรือไม่

(3.3) เพื่อติดตามความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการปฏิบัติงานหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐ

(3.4) เพื่อสดับตรับฟังทุกข์สุข ความคิดเห็น และความต้องการ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน

(3.5) เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในพื้นที่

(4) การแบ่งพื้นที่การตรวจราชการ

การแบ่งพื้นที่การตรวจราชการ เป็นไปตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งปัจจุบัน คือ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 221/2561 ลงวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2561 เรื่อง กำหนดพื้นที่การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่	จังหวัด
ส่วนกลาง	กรุงเทพมหานคร
1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน จังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง
2	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ
3	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
4	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร
5	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสงขลา
6	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง จังหวัดสตูล

เขตตรวจราชการที่	จังหวัด
7	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา
8	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง
9	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว
10	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี
11	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดสกลนคร
12	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด
13	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
14	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี
15	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน
16	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่
17	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุตรดิตถ์
18	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดอุทัยธานี

(5) ขอบเขตการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการแต่ละระดับ

(5.1) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

- มีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีมีกรอบอัตราผู้ดำรงตำแหน่ง จำนวน 13 อัตรา

(5.2) ผู้ตรวจราชการกระทรวง

- มีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง
- กรอบอัตราผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวง (ยกเว้นกระทรวงกลาโหมและกระทรวงการต่างประเทศ) มีดังนี้

หน่วยงาน	กรอบอัตราผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ
1. กระทรวงการคลัง	6 อัตรา
2. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	2 อัตรา
3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	6 อัตรา
4. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	2 อัตรา
5. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	12 อัตรา
6. กระทรวงคมนาคม	6 อัตรา
7. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	3 อัตรา
8. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6 อัตรา
9. กระทรวงพลังงาน	6 อัตรา
10. กระทรวงพาณิชย์	6 อัตรา
11. กระทรวงมหาดไทย	12 อัตรา
12. กระทรวงยุติธรรม	6 อัตรา
13. กระทรวงแรงงาน	6 อัตรา
14. กระทรวงวัฒนธรรม	6 อัตรา
15. กระทรวงศึกษาธิการ	12 อัตรา
16. กระทรวงสาธารณสุข	13 อัตรา
17. กระทรวงอุตสาหกรรม	6 อัตรา
18. กรุงเทพมหานคร	10 อัตรา

(5.3) ผู้ตรวจราชการกรม

- มีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของกรม ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนอธิบดี
- ส่วนราชการที่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม มีจำนวน 44 หน่วย ดังนี้

หน่วยงาน		กรอบอัตราผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม
1. กระทรวงการคลัง	(1) กรมธนารักษ์	10 อัตรา
	(2) กรมสรรพากร	6 อัตรา

หน่วยงาน		กรอบอัตราผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม
2. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	-	-
3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	-	-
4. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	-	-
5. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	(3) กรมชลประทาน *ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจราชการกรม 17 / ผอ.สำนักส่วนกลาง 8	17 อัตรา
	(4) กรมประมง	7 อัตรา
	(5) กรมปศุสัตว์ *ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจราชการกรม	9 อัตรา
	(6) กรมส่งเสริมสหกรณ์	9 อัตรา
	(7) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	4 อัตรา
6. กระทรวงคมนาคม	(8) กรมการขนส่งทางบก	9 อัตรา
7. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	(9) สำนักงานสถิติแห่งชาติ	3 อัตรา
8. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	(10) กรมควบคุมมลพิษ *ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	1 อัตรา
	(11) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	2 อัตรา
	(12) กรมทรัพยากรธรณี	1 อัตรา
	(13) กรมทรัพยากรน้ำ	2 อัตรา
	(14) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล *ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	1 อัตรา
	(15) กรมป่าไม้	2 อัตรา
	(16) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม *ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	1 อัตรา
	(17) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	4 อัตรา
9. กระทรวงพลังงาน	-	-
10. กระทรวงพาณิชย์	-	-

หน่วยงาน		กรอบอัตราผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม
11. กระทรวงมหาดไทย	(18) กรมการปกครอง	12 อัตรา
	(19) กรมการพัฒนาชุมชน	12 อัตรา
	(20) กรมที่ดิน	12 อัตรา
	(21) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	10 อัตรา
	(22) กรมโยธาธิการและผังเมือง	12 อัตรา
	(23) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	6 อัตรา
12. กระทรวงยุติธรรม	(24) กรมคุมประพฤติ	6 อัตรา
	(25) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ *ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ	3 อัตรา
	(26) กรมบังคับคดี	6 อัตรา
	(27) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	6 อัตรา
	(28) กรมราชทัณฑ์	6 อัตรา
	(29) สำนักงานกิจการยุติธรรม	1 อัตรา
13. กระทรวงแรงงาน	(30) กรมการจัดหางาน	6 อัตรา
	(31) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	5 อัตรา
	(32) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	6 อัตรา
	(33) สำนักงานประกันสังคม	6 อัตรา
14. กระทรวงวัฒนธรรม	(34) กรมศิลปากร *ผู้เชี่ยวชาญ	8 อัตรา
15. กระทรวงศึกษาธิการ	-	-
16. กระทรวงสาธารณสุข	(35) กรมการแพทย์	13 อัตรา
	(36) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	13 อัตรา
	(37) กรมควบคุมโรค	13 อัตรา
	(38) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	13 อัตรา
	(39) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	13 อัตรา
	(40) กรมสุขภาพจิต	13 อัตรา
	(41) กรมอนามัย	13 อัตรา
	(42) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	13 อัตรา
17. กระทรวงอุตสาหกรรม	-	-
18. กรุงเทพมหานคร	(43) กรุงเทพมหานคร	14 อัตรา
19. หน่วยงานไม่สังกัดกระทรวง	(44) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	4 อัตรา

(6) อำนาจและหน้าที่ของผู้ตรวจราชการ

(6.1) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

(6.2) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติในเรื่องใด ๆ ในระหว่างการตรวจราชการไว้ก่อน หากเห็นว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง และเมื่อได้สั่งการดังกล่าวแล้ว ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบหรือพิจารณาโดยด่วน

(6.3) สั่งให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐชี้แจง ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อประกอบการพิจารณา

(6.4) สอบข้อเท็จจริง สืบสวนสอบสวน หรือสดับตรับฟังเหตุการณ์ เมื่อได้รับการร้องเรียน หรือมีเหตุอันสมควร โดยประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานตรวจสอบอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(6.5) ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการตรวจ และรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ

(6.6) เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อชี้แจง แนะนำ หรือปรึกษาหารือร่วมกัน

(7) หน้าที่ของผู้รับการตรวจ

(7.1) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจราชการในการเข้าไปในสถานที่ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการตรวจราชการ

(7.2) จัดเตรียมบุคคล เอกสาร หรือหลักฐานในการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน และพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจราชการตรวจสอบได้

(7.3) ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจราชการ

(7.4) ปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ผู้ตรวจราชการได้สั่งการในระหว่างตรวจราชการไว้ก่อน หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่ผู้ตรวจราชการสั่งการ ให้ชี้แจงข้อขัดข้องพร้อมเหตุผลให้ผู้ตรวจราชการทราบโดยเร็ว

(7.5) ดำเนินการอื่นที่เป็นประโยชน์ในการตรวจราชการ

(8) กรอบแนวทางการตรวจราชการ

- การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการจะดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปี หรือตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี
- แผนการตรวจราชการประจำปี จะจัดทำตามรอบปีงบประมาณ โดยหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้ตรวจราชการจะจัดทำภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้น
- กระทรวงที่มีผู้ตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวงและระดับกรม แผนการตรวจราชการประจำปีของกรมจะมีความสอดคล้องกับแผนการตรวจราชการประจำปีของกระทรวง
- ภายในเดือนกันยายนของทุกปี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะเชิญหัวหน้าผู้ตรวจราชการทุกกระทรวงมาร่วมกันจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการประจำปี

ส่วนที่ 5
คำถามที่พบบ่อย

ถาม : ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่งกี่ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้หรือไม่

ตอบ : ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี นับแต่วันที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน โดยสามารถดำรงตำแหน่งในจังหวัดเดียวกันติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ

ถาม : หากแต่งตั้งลำดับสำรองขึ้นมาแทนตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่ว่างลง จะมีวาระการดำรงตำแหน่งกี่ปี

ตอบ : ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน แทนตำแหน่งที่ว่างลงอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ถาม : หากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนหมดวาระ และยังไม่มีผู้ได้รับการสรรหาแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จะทำอย่างไร

ตอบ : ให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนรายเดิมตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนใหม่เข้ารับหน้าที่

ถาม : บทบาท และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีอะไรบ้าง

ตอบ : การดำเนินการใด ๆ ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จะต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. 2562 อย่างเคร่งครัด และไม่ใช้ตำแหน่งนอกเหนือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ โดยเด็ดขาด โดยระเบียบฯ กำหนดให้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน มีหน้าที่ดังนี้

1. เข้าร่วมประชุมตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง ตามที่ได้รับการประสาน
2. ต้องลงพื้นที่ตรวจติดตามโครงการ ร่วมกันกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง ตามที่ได้รับการประสาน
3. ให้คำปรึกษา ข้อมูล ข้อเท็จจริง ประเด็นปัญหาในพื้นที่ในเรื่องที่ตรวจราชการแก่ผู้ตรวจราชการ หรือตามที่ได้รับการประสาน
4. ช่วยเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับนโยบาย ผลการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ พร้อมแจ้งให้ผู้ตรวจราชการทราบด้วย
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจราชการเท่านั้น

ถาม : ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการของหน่วยงานของรัฐได้หรือไม่

ตอบ : การดำเนินการใด ๆ ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนต้องเป็นไปตามที่ผู้ตรวจราชการมอบหมาย ไม่ควรกระทำการโดยพลการ หรือนอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนจะสามารถใช้ตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานโครงการของหน่วยงานในพื้นที่ได้ก็ต่อเมื่อได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจราชการเท่านั้น หรือหากเป็นการดำเนินการในฐานะ “ประชาชน” ผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินงานโครงการก็สามารถใช้สิทธิขอรับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนด

ถาม : การพ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ก่อนครบวาระ มีกรณีใดบ้าง

ตอบ : ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อเสียชีวิต ลาออก ขาดคุณสมบัติตามระเบียบฯ ข้อ 9 หรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้พ้นจากตำแหน่งตามความเห็นของคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ เนื่องจากมีความประพฤติที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อตำแหน่ง หรือที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของทางราชการ บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ หรือกระทำการใดขัดต่อจริยธรรมในหมวด 3

ถาม : กรณีใดบ้างถือเป็นการขาดคุณสมบัติการเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนตามระเบียบฯ ข้อ 9

ตอบ : (1) อยู่อาศัยในจังหวัดน้อยกว่าสามปี (นับถึงวันที่สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน)

(2) เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นของรัฐ

(3) เป็นบุคคลล้มละลาย

(4) เป็นบุคคลไร้ความสามารถ

(5) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ถาม : ยกตัวอย่างอาชีพที่ถือว่าขาดคุณสมบัติการเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนตามระเบียบฯ ข้อ 9 (2)

ตอบ :
- กำนัน
- ผู้ใหญ่บ้าน
- แพทย์ประจำตำบล
- เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยของรัฐ หรืออาจารย์ที่มีสัญญาจ้างของมหาวิทยาลัยของรัฐ
- เจ้าหน้าที่โรงเรียนของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ที่มีสัญญาจ้างกับหน่วยงานของรัฐ

ถาม : ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน สามารถจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมหรือสมาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะได้หรือไม่

ตอบ : การจัดตั้งชมรมเกิดจากกลุ่มคนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน เช่น ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ ชมรมกีฬา หรือเป็นกลุ่มคนที่มีสถานภาพบางประการร่วมกัน เช่น ชมรมครู ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมนักศึกษา ดังนั้น หากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนจะจัดตั้งชมรมขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะก็สามารถดำเนินการได้เอง แต่มีข้อควรระวังในเรื่องการใช้ชื่อชมรมที่เหมือนกับระเบียบฯ ซึ่งการดำเนินงานของชมรมอาจส่งผลกระทบต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ นอกจากนี้ เนื่องจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกชมรม ควรต้องพิจารณาถึงวาระการดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ถาม : กรณียังดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดเดิมที่ยังไม่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง และมีความประสงค์จะสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดใหม่ในด้านอื่น สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาได้หรือไม่

ตอบ : สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาได้ และหากได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดใหม่ในด้านอื่นแล้ว จะมีผลทำให้พ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดเดิมโดยปริยาย

ถาม : กรณีเป็นผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อสำรองของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ในวาระการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และมีความประสงค์จะสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านอื่นที่เปิดรับสมัครใหม่ในวาระการดำรงตำแหน่งปัจจุบันเช่นเดียวกัน สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาได้หรือไม่

ตอบ : สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาได้ และหากได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในด้านอื่นแล้ว จะมีผลทำให้พ้นจากบัญชีรายชื่อสำรองของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเดิมโดยปริยาย

ถาม : หากยังดำรงตำแหน่งกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดอยู่ จะสามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้หรือไม่

ตอบ : คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนตามระเบียบฯ ข้อ 9 ไม่ได้กำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับการเป็นกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดไว้ ดังนั้น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้

ถาม : หากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง เชิญที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเข้าร่วมประชุม แต่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ สามารถเชิญบุคคลตามบัญชีรายชื่อสำรองเข้าร่วมประชุมแทนได้หรือไม่

ตอบ : ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนชุดที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2568) จะมีเพียงด้านละ 1 คนต่อจังหวัดเท่านั้น โดยบุคคลตามบัญชีรายชื่อสำรองยังไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ดังนั้น กรณีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านใดด้านหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ จึงไม่สามารถเชิญบุคคลตามบัญชีรายชื่อสำรองเข้าร่วมประชุมแทนได้

ถาม : หากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง เชิญที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเข้าร่วมการตรวจราชการ แต่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมการตรวจราชการได้ สามารถมอบหมายผู้อื่นเข้าร่วมแทนได้หรือไม่

ตอบ : ไม่สามารถมอบหมายให้ผู้อื่นเข้าร่วมการตรวจราชการแทนได้ เนื่องจากตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเป็นการแต่งตั้งเฉพาะตัวบุคคล จึงไม่อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนได้

ถาม : ข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์งานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนสามารถทราบได้จากช่องทางใด

ตอบ : สถาบันพัฒนาการตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์งานที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ www.opm.go.th >> (Banner) สถาบันพัฒนาการตรวจราชการ หรือ http://www.opm.go.th /opmportal/index.asp?pageid=1678

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่การตรวจราชการเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้การตรวจราชการ ติดตามการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ้มค่า โปร่งใส ตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงสมควรเสริมสร้างความเข้มแข็งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการตรวจราชการ เพื่อให้ผู้ตรวจราชการได้รับทราบข้อมูลในพื้นที่ที่ครอบคลุมในทุกมิติ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตรวจราชการ ตลอดจนการวินิจฉัยสั่งการของรัฐบาล ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ

“การตรวจราชการ” หมายความว่า การตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการตรวจราชการ

“ผู้ตรวจราชการ” หมายความว่า ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ทำหน้าที่ผู้ตรวจราชการระดับกระทรวงแต่เรียกชื่ออย่างอื่น

“จังหวัด” หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

ข้อ ๔ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้และเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยและตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑
คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ ประกอบด้วย หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หัวหน้าผู้ตรวจราชการทุกกระทรวง เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่

สำนักตรวจราชการที่ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย จำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ การได้มาและการทำหน้าที่ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(๒) วางแนวทางปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมกับกลไกการตรวจราชการ อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) พิจารณาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๑ เพื่อเสนอชื่อเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(๔) เสนอความเห็นต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

(๖) เชิญหน่วยงานหรือบุคคลมาให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ

(๗) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ระเบียบนี้กำหนดหรือที่เกี่ยวกับการตรวจราชการตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๗ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๒
ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ข้อ ๘ ในจังหวัดหนึ่งให้มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เรียกโดยย่อว่า “ทปษ. ภาคประชาชน” จำนวนสี่ด้าน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจราชการ

ข้อ ๙ ทปษ. ภาคประชาชนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด

(ก) ด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเงินการคลัง แรงงาน อุตสาหกรรม การเกษตร การพาณิชย์ การคมนาคม การท่องเที่ยว หรือการพลังงาน

(ข) ด้านสังคม เกี่ยวกับสังคม สาธารณสุข ศาสนา วัฒนธรรม กีฬา ชุมชน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ค) ด้านสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ

(ง) ด้านวิชาการ เกี่ยวกับการศึกษา กฎหมาย การวิจัย การบริหารจัดการ ความมั่นคง การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือการสื่อสาร

(๒) เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในจังหวัดไม่น้อยกว่าสามปี นับถึงวันที่สมัคร

(๓) เป็นผู้มีจิตอาสา และสมัครใจในการปฏิบัติหน้าที่ ทปษ. ภาคประชาชน

(๔) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศรับสมัคร ทปษ. ภาคประชาชน และให้จังหวัดดำเนินการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องมีระยะเวลาเปิดรับสมัครไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศรับสมัคร แล้วเสนอรายชื่อให้คณะกรรมการพิจารณา

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการพิจารณารายชื่อ และความเหมาะสมของผู้ได้รับการเสนอชื่อตามข้อ ๑๐ เพื่อให้ความเห็นชอบในการดำรงตำแหน่ง ทปษ. ภาคประชาชนในแต่ละด้านของแต่ละจังหวัด ด้านละไม่เกินสามคน รวมทั้งให้จัดทำบัญชีรายชื่อสำรองไว้ด้วย และเมื่อจัดทำบัญชีรายชื่อ ทปษ. ภาคประชาชนแล้วให้เสนอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อลงนามแต่งตั้งเป็น ทปษ. ภาคประชาชน

ข้อ ๑๒ ทปษ. ภาคประชาชนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง ทปษ. ภาคประชาชนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการสรรหาอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งในจังหวัดเดียวกันติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีการสรรหา ทปษ. ภาคประชาชน ให้ ทปษ. ภาคประชาชนตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า ทปษ. ภาคประชาชนซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๑๓ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ ทปษ. ภาคประชาชนพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ยื่นหนังสือลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๙

(๔) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้พ้นจากตำแหน่งตามความเห็นของคณะกรรมการ เพราะมีความประพฤติที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อตำแหน่ง หรือที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของทางราชการ บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ หรือกระทำการใดขัดต่อจริยธรรมในหมวด ๓

ข้อ ๑๔ ในกรณี ทปษ. ภาคประชาชนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองในด้านนั้นตามข้อ ๑๑ เป็น ทปษ. ภาคประชาชนแทนตำแหน่งที่ว่างตามลำดับ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่ไม่มีบัญชีรายชื่อสำรอง ทปษ. ภาคประชาชนด้านนั้น หรือมีแต่ตำแหน่งที่ว่างนั้นมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะไม่แต่งตั้งบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ข้อ ๑๕ ทปษ. ภาคประชาชนมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษา ข้อมูล ข้อเท็จจริง และประเด็นปัญหาในพื้นที่ แก่ผู้ตรวจราชการในเรื่องที่ตรวจราชการ หรือตามที่ได้รับการประสานงาน

(๒) เข้าร่วมการตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการตามที่ได้รับการประสานงาน

(๓) นำนโยบาย และผลงานของหน่วยงานที่ได้รับจากการเข้าร่วมการตรวจราชการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ และแจ้งผลให้ผู้ตรวจราชการทราบด้วย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ผู้ตรวจราชการมอบหมาย

ข้อ ๑๖ การปฏิบัติหน้าที่ของ ทปษ. ภาคประชาชนให้ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้งตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๗ ผู้ตรวจราชการอาจขอให้ ทปษ. ภาคประชาชนเข้าร่วมการตรวจราชการครั้งหนึ่งครบทุกด้าน หรือด้านหนึ่งด้านใดก็ได้ แต่รวมกันแล้วต้องไม่เกินครั้งละสี่คน

ข้อ ๑๘ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำการประเมิน ทปษ. ภาคประชาชนเพื่อพัฒนากลไก ทปษ. ภาคประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน และให้นำผลการประเมินไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

หมวด ๓
มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรมของ ทปษ. ภาคประชาชน

ข้อ ๑๙ ทปษ. ภาคประชาชนพึงให้คำปรึกษา ข้อมูล ข้อเท็จจริง ประเด็นปัญหา และเผยแพร่ข้อมูลในพื้นที่ อย่างสุจริต เที่ยงธรรม และเหมาะสม

ข้อ ๒๐ ทปษ. ภาคประชาชนพึงถือเป็นหน้าที่ในการเข้าร่วมการตรวจราชการเมื่อได้รับการประสานงานทุกครั้ง เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการตรวจราชการได้

ข้อ ๒๑ ทปษ. ภาคประชาชนพึงรักษาความลับของทางราชการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งของ ทปษ. ภาคประชาชนไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้สำหรับตนเอง หรือผู้อื่นและต้องเคารพสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการตรวจราชการ

หมวด ๔
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๒ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำข้อมูลสารสนเทศของ ทปษ. ภาคประชาชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากลไก ทปษ. ภาคประชาชนให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจราชการ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อ ๒๓ ให้จังหวัด ส่วนราชการระดับจังหวัด และอำเภอหรือเขต ให้ความร่วมมือและสนับสนุน ทปษ. ภาคประชาชน

ข้อ ๒๔ ให้ผู้ตรวจราชการสนับสนุนกลไก ทปษ. ภาคประชาชนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจราชการ เพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก 2

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่การตรวจราชการเป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย และแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเกิดจากการดำเนินการดังกล่าว เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงการตรวจราชการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในการปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นไปตามหลักการการบริหารแบบบูรณาการและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๙

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

(๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้สมุดตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ยกเว้นการตรวจราชการในหน่วยงานของรัฐสังกัดกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ผู้ตรวจราชการ” หมายความว่า ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีหน้าที่ในการตรวจราชการ แต่ไม่รวมถึงผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน

“ผู้รับการตรวจ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานของรัฐ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

(๒) หน่วยงานในการบริหารราชการในต่างประเทศ

(๓) รัฐวิสาหกิจ

(๔) หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐแต่ไม่รวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น

“กระทรวง” หมายความรวมถึงสำนักนายกรัฐมนตรี และทบวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความรวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความรวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และส่วนราชการที่ไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการเป็นอธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี

“อธิบดี” หมายความรวมถึงหัวหน้าส่วนราชการของกรมด้วย

ข้อ ๖ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการตรวจราชการ

ข้อ ๗ การตรวจราชการมีวัตถุประสงค์ดังนี้

(๑) เพื่อชี้แจง แนะนำ หรือทำความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับแนวทางและการปฏิบัติงานหรือการจัดทำภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล และแผนต่างๆ ของชาติและของหน่วยงานของรัฐ

(๒) เพื่อตรวจติดตามว่าหน่วยงานของรัฐได้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรี และคำสั่งของนายกรัฐมนตรี และเป็นไปตามความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนหรือยุทธศาสตร์ใด ๆ ที่กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติ หรือวาระแห่งชาติหรือไม่

(๓) เพื่อติดตามความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการปฏิบัติงานหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐ

(๔) เพื่อสดับตรับฟังทุกข์สุข ความคิดเห็น และความต้องการ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน

(๕) เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในพื้นที่

ข้อ ๘ การตรวจราชการตามระเบียบนี้ ให้ดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปี หรือตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี

แผนการตรวจราชการประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำตามรอบปีงบประมาณโดยให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้ตรวจราชการร่วมกันจัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้น

ถ้าในกระทรวงใดมีผู้ตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวงและระดับกรม แผนการตรวจราชการประจำปีของกรม ต้องสอดคล้องกับแผนการตรวจราชการประจำปีของกระทรวง

ภายในเดือนกันยายนของทุกปี ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีแผนการตรวจราชการประจำปีตามวรรคสอง หรือผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย มาร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้สอดคล้องโดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมตลอดทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวเดียวกันสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

เมื่อที่ประชุมตามวรรคสามได้ข้อยุติเป็นประการใด ให้หน่วยงานทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อยุตินั้น

ข้อ ๙ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบและมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้ตรวจราชการกระทรวง รับผิดชอบและมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง

ผู้ตรวจราชการกรม รับผิดชอบและมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของกรมในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนอธิบดี

ข้อ ๑๐ ในการตรวจราชการหากมีกรณีที่ต้องตรวจติดตามแผนงาน งาน และโครงการในเรื่องเดียวกัน ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม ที่เกี่ยวข้องประสานงานหรือร่วมกันดำเนินการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐและประโยชน์สุขของประชาชน

ข้อ ๑๑ การแบ่งพื้นที่การตรวจราชการ ให้เป็นไปตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

หมวด ๒
อำนาจและหน้าที่ของผู้ตรวจราชการ

ข้อ ๑๒ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจราชการตามข้อ ๗ ให้ผู้ตรวจราชการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

(๒) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติในเรื่องใด ๆ ในระหว่างการตรวจราชการไว้ก่อน หากเห็นว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง และเมื่อได้สั่งการดังกล่าวแล้ว ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบหรือพิจารณาโดยด่วน

(๓) สั่งให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐชี้แจง ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) สอบข้อเท็จจริง สืบสวนสอบสวน หรือสดับตรับฟังเหตุการณ์ เมื่อได้รับการร้องเรียน หรือมีเหตุอันสมควร โดยประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานตรวจสอบอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการตรวจ และรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ

(๖) เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อชี้แจง แนะนำ หรือปรึกษาหารือร่วมกัน

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ผู้ตรวจราชการสั่งตามข้อ ๑๒ (๒) ให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยพลัน ในกรณีที่ผู้รับการตรวจไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวได้ ให้ผู้รับการตรวจชี้แจงข้อขัดข้องพร้อมเหตุผลให้ผู้ตรวจราชการทราบ และให้ผู้ตรวจราชการรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๑๔ ในการตรวจราชการ ให้ผู้ตรวจราชการถือและปฏิบัติตามระเบียบและธรรมเนียมของทางราชการ และมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรมของผู้ตรวจราชการตามหมวด ๔

ข้อ ๑๕ เพื่อให้การตรวจราชการ เป็นไปอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือกรมใด โดยสภาพและปริมาณงานสมควรมีหัวหน้าผู้ตรวจราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายมีอำนาจแต่งตั้งผู้ตรวจราชการคนใดคนหนึ่งเป็นหัวหน้าผู้ตรวจราชการ และจะให้มีรองหัวหน้าผู้ตรวจราชการด้วยก็ได้

ในกรณีมีความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการ อาจขอกำหนดให้มีตำแหน่งหัวหน้าผู้ตรวจราชการเป็นการเฉพาะก็ได้

ให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการมีอำนาจและหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ตรวจราชการ เพื่อให้การปฏิบัติราชการของผู้ตรวจราชการเป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๖ ผู้รับการตรวจมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจราชการในการเข้าไปในสถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการตรวจราชการ

(๒) จัดเตรียมบุคคล เอกสาร หรือหลักฐานในการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน และพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจราชการตรวจสอบได้

(๓) ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่างๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจราชการ

(๔) ปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติงานใดๆ ที่ผู้ตรวจราชการได้สั่งการในระหว่างตรวจราชการไว้ก่อน หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่ผู้ตรวจราชการสั่งการ ให้ชี้แจงข้อขัดข้องพร้อมเหตุผลให้ผู้ตรวจราชการทราบโดยเร็ว

(๕) ดำเนินการอื่นที่เป็นประโยชน์ในการตรวจราชการ

หมวด ๓
การรายงานและการดำเนินการตามผลการตรวจราชการ

ข้อ ๑๗ ภายใต้บังคับข้อ ๑๘ เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจราชการในแต่ละคราว ให้ผู้ตรวจราชการรายงานผลการตรวจราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้ตรวจราชการสำ นักนายกรัฐมนตรี ให้รายงานถึงปลัดสำ นักนายกรัฐมนตรี และในกรณีที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่ามีปัญหาสำคัญ ให้สรุปรายงานเสนอรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการ หรือกำกับการบริหารราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลเขตพื้นที่เพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) กรณีผู้ตรวจราชการกระทรวง ให้รายงานถึงปลัดกระทรวง หรือหัวหน้ากลุ่มภารกิจที่รับผิดชอบ และในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้ากลุ่มภารกิจที่รับผิดชอบเห็นว่ามีปัญหาสำคัญ ให้สรุปรายงานเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการต่อไป

(๓) กรณีผู้ตรวจราชการกรม ให้รายงานถึงอธิบดี และในกรณีที่อธิบดี เห็นว่ามีปัญหาสำคัญ ให้สรุปรายงานเสนอหัวหน้ากลุ่มภารกิจเพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการต่อไป ในกรณีที่ไม่มีหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ให้รายงานปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดแทน

การรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการต่อรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีสั่งการ ในกรณีที่ผู้ตรวจราชการรายงานถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุง ให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจราชการซึ่งจัดทำรายงานที่จะคอยติดตามผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และถ้าพ้นหกสิบวันแล้วยังมิได้มีการดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงอย่างหนึ่งอย่างใด ให้รายงานรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

สำหรับการรายงานผลการตรวจราชการตามข้อ ๑๐ ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม แล้วแต่กรณี พิจารณา ประมวลผล

วิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาร่วมกัน และนำรายงานเสนอแนะผู้มีอำนาจ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘ ในการตรวจราชการแต่ละครั้ง ถ้าผู้ตรวจราชการพบเห็นปัญหา อุปสรรค หรือแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนหรือสังคมหรือประเทศเป็นส่วนรวม หรือต่อผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงาน ให้รีบจัดทำรายงานโดยสรุปพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องนั้น เพื่อดำเนินการแก้ไขให้ลุล่วงโดยเร็ว แล้วแจ้งให้ผู้ตรวจราชการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ตรวจราชการ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ตรวจราชการยังมิได้รับแจ้งผลการดำเนินการ หรือได้รับแจ้งว่าปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอยู่นอกเหนืออำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้น ให้ผู้ตรวจราชการรายงานผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานของรัฐนั้นเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง และในกรณีที่ยังมิได้แก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวภายในเวลาอันสมควร สำหรับกรณีเป็นรายงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวงให้รายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบ หรือกรณีเป็นรายงานของผู้ตรวจราชการกรมให้รายงานให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดทราบ

ข้อ ๑๙ ในการตรวจราชการ หากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องรายงานหรือจะต้องขอคำวินิจฉัยสั่งการจากผู้มีอำนาจ ให้ผู้ตรวจราชการดำเนินการโดยพลันโดยทางโทรศัพท์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น และให้บันทึกการดำเนินการดังกล่าวไว้ในรายงานผลการตรวจราชการด้วยข้อ ๒๐ การรายงานผลการตรวจราชการ ให้จัดทำโดยสรุปให้เห็นถึงสภาพตามวัตถุประสงค์ของการตรวจราชการพร้อมทั้งปัญหาหรืออุปสรรค โดยจะเสนอแนะแนวทางแก้ไขด้วยก็ได้

ในกรณีที่ได้แนะนำหรือสั่งการด้วยวาจาไว้ให้สรุปคำแนะนำและการสั่งการนั้นไว้ในรายงานด้วย

หมวด ๔
มาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรมของผู้ตรวจราชการ

ข้อ ๒๑ ผู้ตรวจราชการพึงรวบรวมข้อมูลและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องที่จะตรวจอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน และทำหน้าที่สอดส่องดูแลงานราชการทั้งที่เป็นของหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของตนและราชการของหน่วยงานของรัฐอื่น ตรวจติดตามงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาวินิจฉัยสั่งการในการแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

ในกรณีที่พบเห็นปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น ไม่ว่าจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือไม่ ให้เป็นหน้าที่ที่จะต้องรายงานให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในกิจการนั้นได้ทราบโดยทันทีด้วย และให้นำความในข้อ ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๒ ผู้ตรวจราชการต้องร่วมมือและประสานงานระหว่างกันทุกระดับการตรวจราชการรวมทั้งประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานตรวจสอบหรือติดตามประเมินผลของส่วนราชการต่าง ๆเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อ ๒๓ ผู้ตรวจราชการต้องไม่รับสิ่งของมีค่าหรือผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้รับการตรวจหรือผู้เกี่ยวข้อง

หมวด ๕
สมุดตรวจราชการ

ข้อ ๒๔ ให้หน่วยงานของรัฐที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคจัดให้มีสมุดตรวจราชการไว้ประจำ ณ สำนักงานหรือที่ทำการหน่วยของรัฐอื่นที่มิใช่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง จะจัดให้มีสมุดตรวจราชการตามที่เห็นสมควรหรือจำเป็นก็ได้

สมุดตรวจราชการอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) วัน เดือน ปี ที่ตรวจ

(๒) กิจกรรมหรือวัตถุประสงค์ที่ตรวจ โดยจะระบุเกี่ยวกับสถานที่ งาน หรือโครงการที่ตรวจไว้ด้วยก็ได้

(๓) ข้อเสนอแนะหรือการสั่งการของผู้ตรวจราชการที่จำเป็นต้องดำเนินการโดยรีบด่วน และได้แนะนำหรือสั่งการไว้ด้วยวาจาแล้ว

(๔) การดำเนินการของผู้รับการตรวจ

ข้อ ๒๕ เมื่อผู้ตรวจราชการไปตรวจราชการที่สำนักงานหรือที่ทำการของหน่วยงานของรัฐ ให้ผู้ตรวจราชการบันทึกการตรวจราชการลงในสมุดตรวจราชการ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่ตรวจไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ตรวจราชการไปตรวจราชการเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยและได้บันทึกการตรวจราชการไว้ในสมุดตรวจราชการที่หน่วยงานของรัฐหน่วยใด

หน่วยหนึ่งแล้ว อาจไม่ลงบันทึกรายละเอียดที่ตรวจนั้นในสมุดตรวจราชการเล่มอื่นในเขตท้องที่เดียวกันก็ได้ แต่ต้องบันทึกอ้างอิงไว้ในสมุดตรวจราชการของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่ตรวจนั้นด้วย

ข้อ ๒๖ ให้ผู้รับการตรวจดำเนินการตามที่ผู้ตรวจราชการบันทึกไว้ในข้อ ๒๕ ในกรณีที่สามารถดำเนินการได้โดยทันที ให้รีบดำเนินการโดยไม่ชักช้า แล้วบันทึกไว้ในสมุดตรวจราชการ ในกรณีที่ไม่สามารถเนินการตามที่ผู้ตรวจราชการบันทึกได้ทันทีหรือไม่สามารถดำเนินการได้ ให้บันทึกชี้แจงข้อขัดข้อง พร้อมทั้งเหตุผลไว้ในสมุดตรวจราชการ

ข้อ ๒๗ ภายในห้าวันทำการนับแต่วันที่ผู้ตรวจราชการได้บันทึกการตรวจราชการในสมุดตรวจราชการตามข้อ ๒๕ ให้ผู้รับการตรวจจัดทำสำเนาการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการในสมุดตรวจราชการ และผลการดำเนินการของผู้รับการตรวจเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

ในกรณีที่ผู้รับการตรวจหรือกิจกรรมที่ตรวจอยู่ในเขตพื้นที่ของจังหวัดนอกกรุงเทพมหานคร ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบด้วย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ หน่วยงานของรัฐใดมีระเบียบว่าด้วยการตรวจราชการของหน่วยงานของตนเป็นการเฉพาะและไม่สอดคล้องกับระเบียบนี้ ให้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบดังกล่าวให้สอดคล้องกับระเบียบนี้

ในกรณีที่ต้องมีการปรับปรุงระเบียบตามวรรคหนึ่ง และยังมิได้มีการปรับปรุงระเบียบ ให้ผู้ตรวจราชการและผู้รับการตรวจปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๙ สมุดตรวจราชการหรือแบบตรวจราชการที่มีอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๗๖ ง วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๘

ภาคผนวก 3

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เลขรับ ๑๐๖๖๘
วันที่ ๒๔ มิ.ย. ๖๒
เวลา ๑๕.๒๕ น.

ที่ กค ๐๔๐๘.๔/ ๓๘๖๗

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เลขรับ ๑๑๗๔
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๖๒
เวลา ๑๕.๑๕ น.

เรื่อง ค่าตอบแทนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๐/๓๙๘๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กรมบัญชีกลางได้อนุมัติให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเบิกจ่ายค่าตอบแทนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ทปษ. ภาคประชาชน) ที่ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวงเชิญมาร่วมปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัด ในอัตราเหมาจ่ายครั้งละไม่เกิน ๑,๖๐๐ บาทต่อคน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๔/๓๖๑๐๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ ในการนี้ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยระเบียบฯ ข้อ ๑๖ ได้กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ ทปษ. ภาคประชาชนได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้งตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังนั้น เพื่อให้การจ่ายค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของ ทปษ. ภาคประชาชนเป็นไปตามระเบียบดังกล่าวกำหนด และเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาร่วมปฏิบัติงานให้แก่ ทปษ. ภาคประชาชน จึงขออนุมัติในหลักการให้กระทรวงที่เชิญ ทปษ. ภาคประชาชนมาร่วมปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดร่วมกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้ตรวจราชการกระทรวง เบิกจ่ายค่าตอบแทน ทปษ. ภาคประชาชน ในอัตราเหมาจ่ายครั้งละไม่เกิน ๑,๖๐๐ บาทต่อคน จากงบประมาณของแต่ละกระทรวง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว อนุมัติในหลักการให้กระทรวงที่เชิญที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมาร่วมปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดร่วมกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้ตรวจราชการกระทรวง เบิกจ่ายค่าตอบแทนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ในอัตราเหมาจ่ายครั้งละไม่เกิน ๑,๖๐๐ บาทต่อคน ได้ตามที่ขอทำความตกลง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนรินทร์ กัลยาณมิตร)
รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

(นางชื่นชีวัน ถิมป์ชีระกุล)
ผอ.สคร.
กรมบัญชีกลาง
กองค่าตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล
กลุ่มงานสวัสดีการและประโยชน์เกื้อกูล
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๒๒๓

(นางชื่นชีวัน ถิมป์ชีระกุล
ผอ.สคร.
๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๒

พันตำรวจโท (เธียรรัตน์ วิเชียรสรรค์)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
25 มิ.ย. 2562

(อาชีย์ ทีระพันธุ์)
ผอ.สคพ.
๒๕ มิ.ย. ๖๒

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๘.๕/ ส๕๑๗

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอหารือการเบิกจ่ายค่าตอบแทนในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๑๐/๗๐๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กรมบัญชีกลางได้อนุมัติอัตราค่าตอบแทนของที่ปรึกษาคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ที่ปรึกษา ก.ธ.จ.) ในอัตราครั้งละ ๓,๖๐๐ บาทต่อคน และอนุมัติในหลักการให้กระทรวงที่เชิญที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ทปษ. ภาคประชาชน) มาร่วมปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดร่วมกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้ตรวจราชการกระทรวง เบิกจ่ายค่าตอบแทนที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ในอัตราเหมาจ่ายครั้งละไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาทต่อคน ในการนี้เพื่อให้การเบิกจ่ายค่าตอบแทนเป็นไปด้วยความถูกต้องตามพระราชกำหนด ว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงขอหารือว่า กรณีจัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเชิญที่ปรึกษา ก.ธ.จ. และ ทปษ. ภาคประชาชน เข้าร่วมประชุมด้วย จะสามารถเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้กับที่ปรึกษา ก.ธ.จ. และ ทปษ. ภาคประชาชน ได้หรือไม่ หากเบิกจ่ายได้จะสามารถจ่ายค่าตอบแทนย้อนหลังกรณีที่มีหลักฐานในการแสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้วหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. มาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนด ว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ บัญญัติว่า ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนไม่ว่าจะเรียกว่าอย่างใดให้แก่ผู้ร่วมประชุม ให้จ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนนั้นให้แก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

๒. กรณีผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเชิญที่ปรึกษาคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ที่ปรึกษา ก.ธ.จ.) หรือที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ทปษ. ภาคประชาชน) เข้าร่วมประชุมด้วย หากเป็นกรณีที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนในการประชุมก็สามารถเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้กับบุคคลดังกล่าวซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตามเงื่อนไขและอัตราที่ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ตั้งแต่วันที่มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแก้วกาญจน์ วสุทรพงศ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองค่าตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล
กลุ่มงานสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๕๔๓๒

ภาคผนวก 4

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็น
ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ในจังหวัดหนึ่งให้มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เรียกโดยย่อว่า “ทปษ.ภาคประชาชน” จำนวนสี่ด้าน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการ ด้านละไม่เกินสามคน เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจราชการ โดยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

เพื่อให้การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดความชัดเจน โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามข้อ ๖ (๑) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบมติคณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ จึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในหลักเกณฑ์นี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ข้อ ๓ วิธีการสรรหา

(๑) คณะกรรมการนำเสนอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อมีประกาศสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับสมัครบุคคลเข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนของแต่ละจังหวัด โดยให้มีระยะเวลาการเปิดรับสมัครไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศรับสมัคร

(๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการประชาสัมพันธ์ประกาศรับสมัครต่อสาธารณะ ผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ

(๒.๑) สื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒.๒) สื่อประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์

(๒.๓) หน่วยงานในพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ส่วนราชการระดับจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนหน่วยงานภาคเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชน โดยขอความอนุเคราะห์ผ่านสำนักงานจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

(๓) ผู้ที่ประสงค์เข้ารับการสรรหาเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ดำเนินการสมัครเข้ารับการสรรหาผ่านระบบออนไลน์ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำขึ้น พร้อมแนบเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัคร ในรูปแบบไฟล์ .pdf .jpg .jpeg .png ดังนี้

(๓.๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ที่มีลายเซ็นรับรองเอกสาร

(๓.๒) สำเนาทะเบียนบ้าน ที่มีลายเซ็นรับรองเอกสาร

(๓.๓) สำเนา...

(๓.๓) สำเนาวุฒิการศึกษา อาทิ ประกาศนียบัตร ใบรับรอง หรือระเบียนแสดงผลการศึกษา ฯลฯ ที่มีลายเซ็นรับรองเอกสาร

(๓.๔) หนังสือรับรองผลงาน/ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญ/กิจกรรมจิตอาสา

(๓.๔.๑) กรณีที่เป็นผลงาน/ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญ/กิจกรรมจิตอาสา ที่ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ให้แสดงหนังสือรับรองจากหัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด/เขต/ภาค หรือนายอำเภอ

(๓.๔.๒) กรณีที่เป็นผลงาน/ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญ/กิจกรรมจิตอาสา ที่มิได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ให้แสดงหนังสือรับรองจากผู้บริหารของหน่วยงาน/องค์กร/นิติบุคคล นั้น ๆ

(๓.๕) หลักฐานอื่น ๆ อาทิ หลักฐานเพิ่มเติมแสดงการอยู่อาศัยในจังหวัด

(๔) จังหวัด ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณา และส่งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๕) คณะกรรมการพิจารณารายชื่อและความเหมาะสมของผู้สมัครตามบัญชีรายชื่อที่ได้รับแจ้งจากจังหวัด และเสนอรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนของแต่ละจังหวัด จำนวน ๔ ด้าน ด้านละ ๑ คน และบัญชีรายชื่อสำรองด้านละ ไม่เกิน ๒ คน (ถ้ามี) เสนอให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีลงนามแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ข้อ ๔ เงื่อนไข

(๑) ในการประกาศรับสมัครแต่ละครั้ง ผู้สมัคร ๑ คน สามารถส่งใบสมัครได้ด้านเดียว โดยเลือกด้านที่ตนเองมีความรู้ความเชี่ยวชาญมากที่สุด

(๒) ผู้สมัครจะต้องตรวจสอบข้อมูลที่กรอกในใบสมัคร พร้อมแนบไฟล์เอกสารหลักฐานให้ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ก่อนกดส่งใบสมัคร ไม่สามารถขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูลในใบสมัครภายหลังได้

(๓) ผู้สมัครจะต้องมี e-mail ของตนเอง เพื่อเป็นช่องทางการรับข้อความยืนยันการรับใบสมัคร และการติดต่อประสานงานในเรื่องต่าง ๆ

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหา

ผู้มีสิทธิเข้ารับเข้ารับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป คุณสมบัติเฉพาะ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติทั่วไปและลักษณะต้องห้าม

(๑.๑) เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในจังหวัดไม่น้อยกว่าสามปี นับถึงวันที่สมัคร

(๑.๒) เป็นผู้มีจิตอาสา และสมัครใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(๑.๓) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๑.๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๑.๕) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ

(๑.๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) คุณสมบัติเฉพาะ...

(๒) คุณสมบัติเฉพาะ

(๒.๑) ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน **ด้านเศรษฐกิจ** เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเงินการคลัง แรงงาน อุตสาหกรรม การเกษตร การพาณิชย์ การคมนาคม การท่องเที่ยว หรือการพลังงาน

(๒.๒) ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน **ด้านสังคม** เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด เกี่ยวกับสังคม สาธารณสุข ศาสนา วัฒนธรรม กีฬา ชุมชน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๒.๓) ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน **ด้านสิ่งแวดล้อม** เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ

(๒.๔) ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน **ด้านวิชาการ** เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด เกี่ยวกับการศึกษา กฎหมาย การวิจัย การบริหารจัดการ ความมั่นคง การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือการสื่อสาร

ข้อ ๖ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

(๑) เป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม

(๒) ไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบวิชาชีพ

(๓) พิจารณาความเหมาะสมจากคุณสมบัติเฉพาะ ประกอบด้วย

(๓.๑) ความรู้ความสามารถ (๒๐ คะแนน)

ประเมินจากประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน การฝึกอบรม/สัมมนาการศึกษาดูงาน เชิงวิชาการ ที่สอดคล้องกับด้านที่สมัคร

(๓.๒) ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านที่สมัคร ไม่เกิน ๕ ผลงาน (๓๐ คะแนน)

ประเมินจากผลงานที่มีความโดดเด่นซึ่งเป็นที่ประจักษ์ หรือได้รับการยกย่อง หรือยอมรับอย่างกว้างขวาง

(๓.๓) ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (๓๐ คะแนน)

ประเมินจากความรู้ความเข้าใจ และแนวคิดในการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(๓.๔) กิจกรรมจิตอาสา ไม่เกิน ๕ กิจกรรม (๒๐ คะแนน)

ประเมินจากกิจกรรมจิตอาสาที่แสดงถึงความเสียสละ อุทิศตน เพื่อประโยชน์สาธารณะ และความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรม

ข้อ ๗ การประกาศผลการคัดเลือก

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะเผยแพร่ประกาศแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ทางช่องทางดังนี้

(๑) e-mail ของผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(๒) ทุกกระทรวง (ยกเว้นกระทรวงกลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศ) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในสังกัดทราบด้วย

(๓) ทุกจังหวัด เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในพื้นที่จังหวัดทราบด้วย

(๔) www.opm.go.th

ข้อ ๘ อำนาจ...

ข้อ ๘ อำนาจการวินิจฉัย

ให้คณะกรรมการมีอำนาจตีความ วินิจฉัยชี้ขาด และดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๙ อื่น ๆ

(๑) กรณีที่จังหวัดนั้นไม่มีผู้สมัครในด้านใด หรือไม่มีผู้ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในด้านใด ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการประกาศรับสมัครอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

(๒) หากการประกาศรับสมัครและพิจารณาสรรหาในครั้งที่ ๒ ยังไม่มีผู้สมัครหรือยังไม่มีผู้ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในด้านใด ให้ถือว่าจังหวัดนั้นไม่มีที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านนั้นในวาระการดำรงตำแหน่งนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายพีระ ทองโพธิ์)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการส่งเสริมการตรวจราชการ